

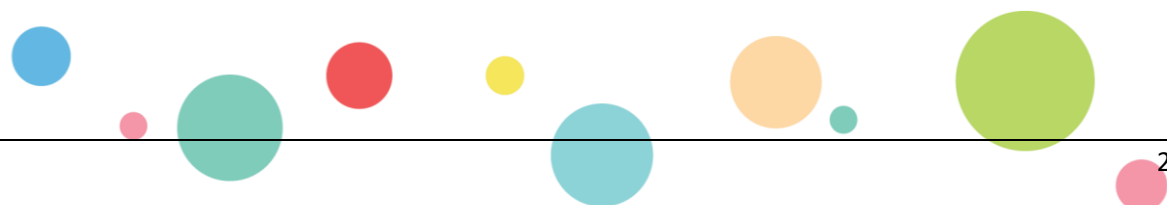
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

 POHÁDKOVOU CESTOU
DO KOUZELNÉHO SVĚTA

MATERSKÁ ŠKOLA
Lovčičky

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	11
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění	14
3.7	Spoluúčast rodičů.....	16
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	19
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
4	Organizace vzdělávání.....	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu	23
5.1	Zaměření školy	23
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	24
5.3	Metody a formy vzdělávání	24
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	27
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	28
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	28
6	Vzdělávací obsah.....	29
6.1	Integrované bloky	29
6.1.1	Žijeme spolu	29
6.1.2	Zkoumáme přírodu	35
6.1.3	Prožíváme tradice	48
6.1.4	Poznáváme svět	52
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	63
6.3	Dílní projekty a programy.....	65
7	Systém evaluace.....	70

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Pohádkovou cestou do kouzelného světa

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Lovčičky - příspěvková organizace
SÍDLO ŠKOLY: Lovčičky 65, Otnice, 683 54
PRÁVNÍ POSTAVENÍ: příspěvková organizace

KONTAKTY:

e-mail: mslovcicky@seznam.cz
web: www.mslovcicky.cz
tel.č.: 722 464 481
datová schránka: 8m3kucj

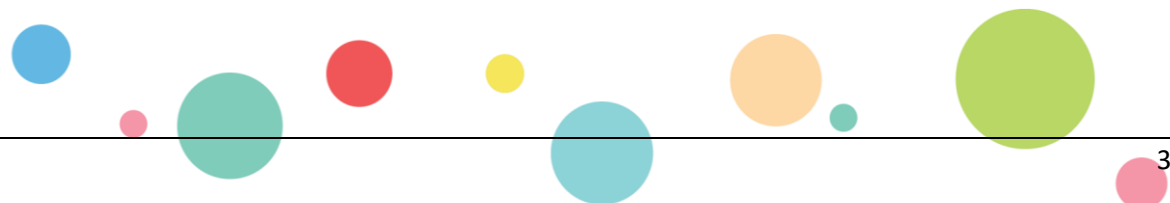
REDIZO: 600125009
IČO: 75023431
IZO: 600125009
STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Silvie Makovská Menoušková
tel. č. paní ředitelka: 601 368 609

1.3 Zřizovatel

ZŘIZOVATEL: Obec Lovčičky
ADRESA ZŘIZOVATELE: Lovčičky 148, 683 54, Otnice
KRAJ: Jihomoravský

KONTAKTY:

tel: 544 240 301, 727 943 992
tel. pan starosta: 723 140 767
email: lovcicky@seznam.cz
web: www.lovcicky.cz
datová schránka: eada24n

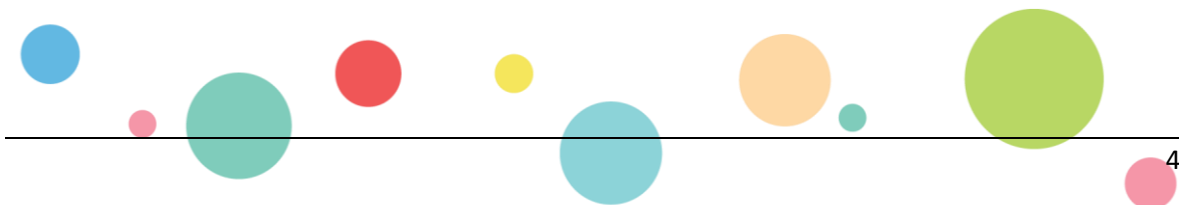
1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST	DOKUMENTU:	31.	8.	2025
ČÍSLO	JEDNACÍ:			57/22
DATUM	PROJEDNÁNÍ	NA PEDAGOGICKÉ	RADĚ: 22.	8. 2022

.....
ředitelka školy
Silvie

.....
Makovská

.....
Razítko školy
Menoušková

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita	školy:	40	dětí
Počet	tříd:		2
Počet	pracovníků:	4 pedagogové,	1 provozní zaměstnanec

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části vesnice, blízko návsi, naproti kostela. V Lovčičkách začíná rekreační oblast Ždánické lesy, proto je **jedním z přirozených vzdělávacích prostředí naší školy také blízký les.** Obec Lovčičky nemá základní školu, spádovou školou je Základní a mateřská škola Otnice ve vedlejší vesnici.

2.3 Charakter a specifika budovy

Mateřská škola je umístěna ve dvoupodlažní budově bývalé základní školy z roku 1909. V jedné části prvního patra je obývaný obecní byt, ve druhé části je z bývalého obecního bytu nově zrekonstruováno zázemí pro personál mateřské školy (ředitelna, kabinet pro pedagogy, šatna, kuchyně a sociální zařízení pro personál), rekonstrukcí prošla také šatna pro děti a WC dětí. Vedle šatny pro děti se nachází ložnice a tělocvična v jedné místnosti. Z šatny vede vchod na zahradu.

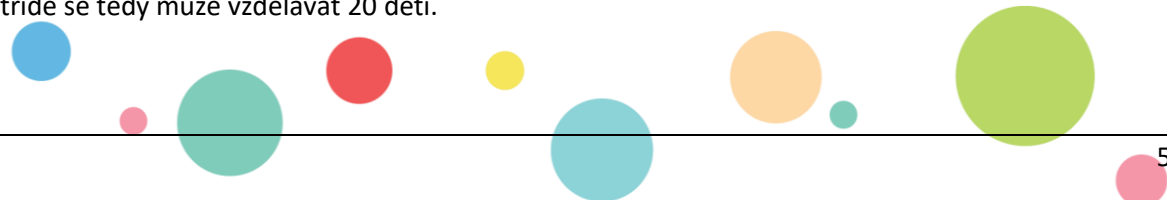
Ve druhém patře budovy jsou dvě třídy s vlastním sociálním zařízením, WC pro dospělé, výdejna stravy a sklad pomůcek.

Dopravní dostupnost školy:

Do Lovčiček dojíždí pravidelná autobusová linka. Před budovou školy je pět parkovacích míst, z toho čtyři jsou určena pro její zaměstnance. Krátce zastavit je však možné i naproti budovy, u chodníku.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla dlouhá léta jednotřídní s kapacitou 28 dětí. Po dohodě se zřizovatelem došlo v roce 2019 k rozdělení jedné třídy do dvou tříd, kapacita školy byla však ponechána. Vzhledem k velkému počtu nepřijatých místních dětí u zápisu do MŠ jsme se zřizovatelem zrealizovali částečnou rekonstrukci budovy za účelem navýšení kapacity školy na 40 dětí od 1. 9. 2022, v každé třídě se tedy může vzdělávat 20 dětí.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola splňuje příslušné právní normy týkající se velikosti prostoru, objemu vzduchu atd. Rozložení prostor do dvou podlaží není příliš praktické, ztěžuje to organizaci vzdělávání a nedovoluje zákonným zástupcům vstupovat přímo do tříd, aby se kdykoli účastnili programu. Budova není bezbariérová. Dovážená strava se musí denně nosit do druhého patra.

Pohádková třída má po rekonstrukci nově zbudované sociální zařízení pro děti, přístupné přímo ze třídy. Děti z Kouzelné třídy mají sociální zařízení přístupné přes chodbu.

Pro skupinové a individuální činnosti dětí jsou prostory obou tříd uspořádány do **center aktivit tematicky zaměřených a vybavených tak, aby stimulovala děti k aktivitě, hře a práci.** Takové uspořádání zajišťuje podnětné prostředí umožňující prožitkové a kooperativní učení dětí. Centra aktivit jsou jasně ohraničená (policemi, stolky, kobercem), aby dětem zajišťovala soukromí a bylo zřetelné, ve kterém centru pracují. Každé centrum je označeno názvem s charakteristickými obrázky a počtem míst. **Jednotlivá centra aktivit:** Knihy a písma, Ateliér, Manipulační a stolní hry, Pokusy a objevy, Dílna, Kostky, Námětové hry (Hrajeme si na...), Hudba.

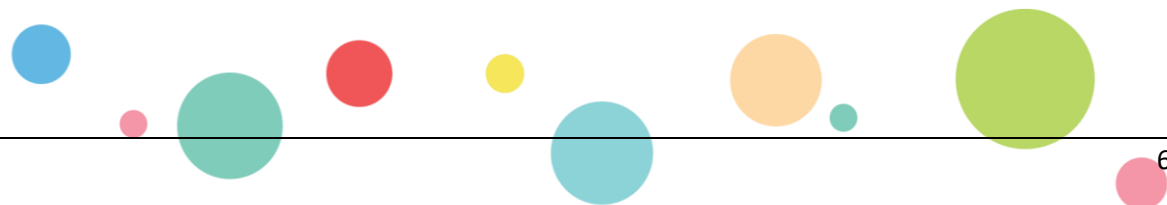
Dětský nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienické zařízení jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, jsou bezpečné a zdravotně nezávadné. Nábytek v šatně a obou třídách je nový. K odpočinku dětí máme dětské matrace ukládané v dřevěných stojanech, aby byly dostatečně větrány.

Dbáme na estetický vzhled prostředí, protože si uvědomujeme vliv na utváření dětského uměleckého citu. Ilustraci na zeď v Kouzelné třídě zpracoval umělec Adolf Dudek. Značky dětí, obrázky tříd a obrazové ztvárnění školního vzdělávacího programu ilustrovala Vendula Hegerová.

Třídy i jednotlivá centra aktivit jsou vybaveny dostatečným množstvím pomůcek, hraček a materiálů.

Paní učitelky ve spolupráci s rodiči doplňují potřebné materiály a přírodniny dle plánovaných činností. Průběžně doplňujeme vhodné hračky a pomůcky na základě potřeb dětí a nabídky trhu.

Veškeré pomůcky, hračky a další materiál jsou uloženy v otevřených policových skříňkách či plastových boxech (centrum Ateliér), kde jsou dětem snadno dostupné a označené tak, aby děti o nich měly přehled, byly samostatné při jejich používání i úklidu.

Děti si s paní učitelkami společně stanovují pravidla pro jednotlivá centra, používání daného vybavení i úklid.

Práce dětí vystavujeme nejdříve v prostorách třídy, kde se obklopujeme výtvary z různých center aktivit k právě prožívanému tématu. Poté je pro rodiče a veřejnost vystavujeme v šatně dětí. Děti se podílejí na výzdobě celé budovy školy.

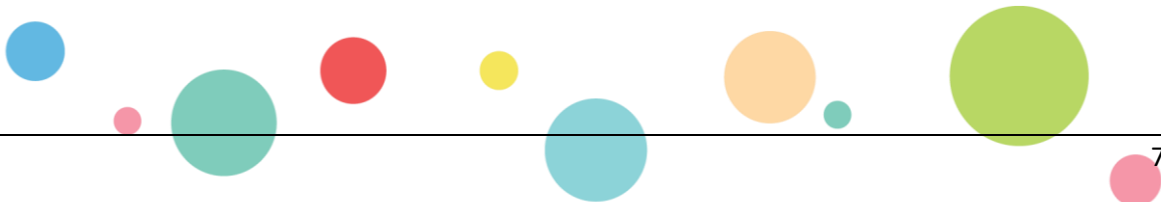
K budově patří přilehlá **školní zahrada** vybavená zastíněným pískovištěm, herními prvky, terasou s venkovní kuchyňkou, domečky pro děti, smyslovým chodníčkem a hrabištěm. Na terase je otevřený dřevěný altánek s odrážedly, koloběžkami, stolky, židlemi a přírodním materiálem i náradím. Na zahradě rostou listnaté i jehličnaté stromy, v jejichž shluku si děti vytvořily bunkr, slouží také k rozvoji hrubé motoriky. Spolu s dětmi jsme vysadili ovocné stromy, keře a vybudovali jsme vyvýšené záhony na pěstování bylinek, květin, ovoce a zeleniny.

Všechny prostory mateřské školy splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- V součinnosti se zřizovatelem zrealizovat základovou pilotáž budovy dle doporučení odborníka.
- Spolupracovat s vybranými projektanty vybranými zřizovatelem na ideálním řešení rekonstrukce celé budovy.
- Komplexní výměna podlah v obou třídách.
- Demontáž dřevěného obložení v obou třídách a na schodišti, opatření zdí omyvatelným nátěrem.
- Výměna dveří do obou tříd.
- Rekonstrukce sociálního zařízení pro děti z Kouzelné třídy (zazdění stávajícího otvoru, vybourání nového otvoru naproti vchodu do třídy).
- Montáž sádkartonového podhledu na chodbě v druhém patře.
- Výměna vrat.
- Dle doporučení stavebního inženýra zateplit strop ve druhém patře.
- Ve spolupráci s rodiči obměňovat vybavenost center aktivit.
- Zajistit praktické skleněné nádoby na nápoje ve třídě.
- V centrech aktivit Ateliér, Dílna, Pokusy a objevy doplnit fotky jednotlivých pomůcek a hraček pro jejich snadnější ukládání dětmi.
- Vyměnit již zničený kryt na pískoviště.
- Pořídit stoly a lavice pro děti na zahradu.
- Vytipovat a zastínit vhodný prostor na zahradě, kde by děti našly stín i v teplých měsících.
- Zahradu vybavit lezeckou stěnou.

3.2 Životospráva

Stravu dovážíme ze **školní jídelny ZŠ a MŠ Prace** oceněné bronzovým certifikátem Skutečně zdravá škola. Strava je vyvážená a plnohodnotná, její složení odpovídá předpisům. Zastoupení jednotlivých druhů potravin je pravidelně vyhodnocováno plněním spotřebního koše. Dodržujeme vhodné intervaly mezi jednotlivými pokrmy.

Děti do jídla nenutíme, motivujeme je k ochutnání, ale nevyžadujeme jej. Děti se na přípravě stolování podílejí s ohledem na jejich dovednosti. Svačinku si z vozíku ve třídě servírují na táceky samy, nosí si vše ke stolečku, nápoje si nalévají z malých džbánek. Po jídle vše odnášejí na připravený vozík. Alespoň jednou týdně si všechny děti mohou mazat pomazánku na pečivo samy, čímž posilujeme jejich **samostatnost a sebevědomí**. Předškoláci si sami nalévají polévku.

V Kouzelné třídě (starší děti) je **dopolední svačina tzv. průběžná**. V časovém harmonogramu je určena doba, kdy se dítě dle vlastních potřeb nasvačí. Může tedy v klidu dokončit činnost, kterou započalo, a respektovat vlastní potřeby.

Po celou dobu provozu mateřské školy mají děti volně k dispozici čerstvou vodu, obsluhují se samy, k dodržování pitného režimu je přirozeně motivujeme. Ke svačinkám a obědu jsou dětem nabízeny dva druhy nápojů, jedním z nich je vždy čerstvá voda. Nápoje nedoslazujeme.

Každá třída má zpracovaný svůj **rytmický řád dne**, který vychází ze Školního řádu a je natolik **flexibilní**, že dovoluje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Snažíme se, aby děti trávily **dostatek času venku**, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Trávíme s dětmi čas na školní zahradě, v lese i v blízkém okolí. Při silném větru, dešti, mlze a mrazu je doba pobytu venku přiměřeně zkrácena, případně realizujeme náhradní program v prostorách mateřské školy.

Děti mají **dostatek volného pohybu** na zahradě i uvnitř školy, vždy však s ohledem na dohodnutá pravidla v rámci zajištění bezpečnosti všech přítomných.

V denním programu je **respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí**. Mladší děti odcházejí po obědě do ložnice v prvním patře, kde se při poslechu relaxační hudby převlékají do pyžama a ukládají na matraci. Tam s nimi může odpočívat plyšová hračka přinesená z domu nebo půjčená ve škole. Odpočinek doprovází muzikoterapie v podobě hry na zvonkohru s řízenou relaxací. Po přečtení pohádky či příběhu děti odpočívají. Nenutíme děti ke spánku. Pokud dítě neusne, v klidu a tiše odpočívá. Asi po půlhodině nespící děti vstávají a věnují se klidovým činnostem v prostoru tělocvičny. Předškoláci odpočívají ve své třídě na své matraci. Neprevlékají se do pyžama. Paní učitelka po řízené relaxaci s poslechem zvonkohry čte dětem pohádku či příběh, po přečtení se společně věnují čtenářským strategiím. Kdo nechce dále odpočívat, vstává a věnuje se klidovým činnostem.

Pedagogové se snaží být pro děti vzorem v dodržování zásad zdravého životního stylu.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Zaměřit se i na nabídku činností při pobytu venku.
- Prodlužovat pobyt venku v případě příznivého počasí, přenášet nabídku činností ze třídy na zahradu.

3.3 Psychosociální podmínky

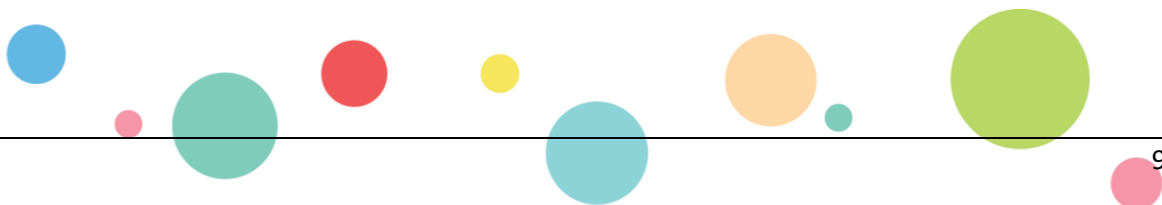
Naše mateřská škola je výjimečná právě díky **atmosféře pohody, přijetí, bezpečí a radosti**. Třídy jsou věkově částečně heterogenní - Pohádkovou třídu navštěvují děti ve věku 3 až 4 let, v Kouzelné třídě se vzdělávají děti ve věku 5 až 6 let.

U nových dětí klademe důraz na **postupnou adaptaci** ve spolupráci s rodinou. K zápisu do mateřské školy mohou přijít děti s rodičem, prohlédnout si prostory školy, pohrát si ve třídě nebo na zahradě, mají plně k dispozici paní učitelku i paní ředitelku. Rodičům přijatých dětí nabízíme v červnu alespoň 2 termíny – dopoledne a odpoledne - adaptačního programu, aby si za námi do školy či na zahradu přišli hrát. Seznámí se s ostatními dětmi, s učitelkami a s celým prostředím. Další adaptační program navrhujeme na základě individuální potřeby dítěte a po dohodě s rodiči.

Pedagogické pracovnice respektují individualitu každého dítěte, jeho potřeby a názory. Zásadně používáme respektující způsob komunikace, pomáháme dětem objevovat, zkoumat, zjišťovat, nepředkládáme jim hotová fakta. Díky pečlivému pozorování dokážou paní učitelky velmi dobře určit vývojovou úroveň dětí a nabízejí jim činnosti takové náročnosti, které jim pomáhají růst a děti při práci zažívají úspěch.

Všechny děti ve škole mají stejná práva, stejné možnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Paní učitelky věnují **maximální pozornost vztahům ve třídě**, přizpůsobují jim i vzdělávací nabídku, která odpovídá mentalitě a potřebám dětí. Představujeme dětem třídu jako kamarádské společenství, pomáháme jim rozvíjet vztahy, zároveň je však nepřesvědčujeme, že musí být kamarádi se všemi. Nicméně všichni se k sobě chováme tak, aby nám bylo hezky. Jsme přesvědčeni, že posilování prosociálního chování má u dětí hluboký význam.

Na začátku školního roku si společně s dětmi domlouváme **pravidla soužití**, která nám pomohou, abychom se v mateřské škole cítili dobře. Děti výtvarně zpracovávají každé pravidlo a vystavují na vybraném místě ve třídě. **Pocit bezpečí a jistoty dětem mimo jiné dodávají oblíbené rituály.** Důležitost každého z nás utvrzujeme při **narozeninových oslavách** – mají specifický průběh.

Děti dostávají od dospělých jasné, srozumitelné pokyny, které však nepotlačují jejich osobnost. **Podporujeme argumentaci, kritické myšlení, spolupráci, řešení problémů, komunikaci.** Na základě několikaletého pozorování a výsledků dotazníků od rodičů se děti v naší škole cítí velmi dobře, rády ji navštěvují a mají zde bezpečné místo k utváření přátelských vztahů.

Učitelka přistupuje ke každému dítěti jako **partner, průvodce vzděláváním.** Dítě je zde podporováno s ohledem na jeho osobnost, v mateřské škole se setkává se vzájemnou tolerancí, pomocí, s bezpodmínečným přijetím a individuálním přístupem. Paní učitelky dětem pozorně naslouchají, striktně se vyhýbají jakékoli manipulaci, zesměšňování či podceňování dítěte. Děti nejsou neúměrně neurotizovány nebo zatěžovány spěchem. Nepodporujeme jakoukoli soutěživost dětí.

Naše mateřská škola uplatňuje prvky programu Začít spolu, jejímž základním pilířem je aktivní zapojení dítěte. Dáváme dětem prostor učit se vlastní činností a prožitkem. **Samy si volí z nabídky činností, čemu se chtějí věnovat.** Zaměřujeme se na rozvoj jejich kompetencí. Nabízíme dětem příležitost vyhledávat a zpracovávat informace, učit se z různých zdrojů, od sebe navzájem, prezentovat své myšlenky, objevovat, experimentovat, užívat rozmanité strategie řešení problémů, týmově spolupracovat, svoje činnosti si plánovat a reflektovat. Spolu s dětmi plánujeme tematické celky, které chceme společně zkoumat. **Činnosti jsou provázané s jejich životem, témata jsou jim blízká a prakticky využitelná.** Chceme, aby děti porozuměly světu, ve kterém žijí, a uměly jej kriticky reflektovat. Podporujeme vnitřní motivaci dětí ke vzdělávání.

Napříč celým dnem v mateřské škole podporují paní učitelky samostatnost dětí. Řídíme se nejznámějším citátem uznávané pedagožky Marie Montessori: **"Pomoz mi, abych to dokázal sám."** Každou snahu oceníme. Chyba je přirozená součást učení a otvírá nám dveře k novému pokusu. Konstruktivní zpětná vazba dítěti z úst pedagoga má popisný charakter ("Vidím, že....", "Všimla jsem si..."), nepoužíváme nálepkování.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Výše uvedené zásady zdravých vztahů se snažíme dodržovat také v pracovním kolektivu a se zákonnými zástupci dětí. **Chceme být přátelskou školou k dětem, rodičům, zaměstnancům a veřejnosti.**

V rámci mateřské školy máme zpracovaný **Miminální preventivní program pro prevenci sociálně patologických jevů.** Všichni pedagogičtí zaměstnanci jej dobře znají a pracují podle něj.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Intenzivně pozorovat a vyhodnocovat psychosociální podmínky v částečně heterogenních třídách. Hledat další informace o vhodném věkovém uspořádání dětí.

- Vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti nadaných dětí, abychom je mohli cíleněji podporovat.
- Dbát na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti nových pedagogických přístupů.

3.4 Organizace chodu

Režim dne utváří rámec, jímž zajišťujeme naplňování psychohygienických podmínek, ale je také dostatečně volný, aby mohly paní učitelky variabilně zvolit činnosti s ohledem na potřeby dětí.

Organizace dne:

7.00 - 10.00 scházení dětí, volná hra, individuální práce s dětmi, hygiena, dopolední svačinka, ranní kruh, řízená činnost, práce v centrech aktivit, reflektivní kruh (8.00 - 12.00 povinné předškolní vzdělávání)

10.00 - 12.00 pobyt venku (volná hra, nabídka činností pro skupinky i jednotlivce)

12.00 - 12.30 hygiena, oběd

12.30 - 14.30 odpolední odpočinek, klidové aktivity

14.30 - 16.30 odpolední svačina, volná hra, individuální práce s dětmi

Po dopolední svačince se děti krátce věnují **prohlížení knih**, kdy je v jejich blízkosti přítomná jedna paní učitelka připravená dle potřeb dětí číst.

Každý den se s dětmi věnujeme různým **pohybovým aktivitám**, nejvíce příležitostí nacházíme při pobytu venku.

Plně kvalifikované paní učitelky se po dobu přímé pedagogické práce soustředěně věnují dětem.

Díky centrům aktivit v obou třídách mají děti soukromí a pocit bezpečí. V centru Knihy a písmena je **relaxační koutek**, kam se může dítě kdykoli uchýlit, potřebuje-li odpočinek.

Naše mateřská škola nabízí dětem adaptační program, jehož přesná podoba se realizuje v závislosti na individuálním přístupu k dítěti a po konzultaci s rodičem.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, **velkou důležitost přikládáme volné hře dětí**. Tuto zásadu respektujeme i ve dnech s mimořádným programem (návštěva divadla, vzdělávací program ve škole, výlet apod.).

Děti mají v průběhu dne dostatek příležitostí ke spontánní hře. Je-li z organizačních důvodů nutné hru přerušit, dítě v ní může později pokračovat.

Činnostní vzdělávání umožňuje dítěti přebírat aktivitu, rozvíjet vlastní odpovědnost a samostatnost. **Děti jsou spoluvůrci dění v mateřské škole.** Aktivně se podílejí na volbě témat a

činností, na přípravě aktivit pro rodiče či veřejnost. V rámci nabídky center aktivit si dítě samo volí, v jakém centru chce v danou chvíli pracovat. Respektujeme individuální tempo, podporujeme experimentování, objevování, spolupráci a sebereflexi.

Zapojení se do řízených či částečně řízených aktivit je dobrovolné. Upřednostňujeme práci v menších skupinkách a individuální. Frontální formu používáme v ranním, diskusním, komunitním a reflektivním kruhu. Ranní kruh zařazujeme denně, reflektivní kruh někdy nahradíme individuální sebereflexí.

Při osobní hygieně mají děti právo na **soukromí**, jež plně respektujeme.

Pro naši mateřskou školu jsme vytvořily **vlastní systém vyhodnocování pokroků dítěte** vycházející z Oregonské metody a Školní zralosti Jiřiny Bednářové. Díky tomu můžeme vzdělávací nabídku, jež tvoříme spolu s dětmi, cíleně přizpůsobit individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem každého dítěte.

Paní učitelky pečují o jednotlivá centra aktivit tak, aby byla vhodně vybavená veškerými pomůckami k plánovaným činnostem i spontánní hře.

Ve třídě je 20 dětí. Stanovený limit dětí není překračován. Děti z obou tříd se scházejí v jedné třídě pouze ráno od 7 do 7.30 a odpoledne od 15.30 do 16.30 hod. K dalšímu spojování tříd dochází pouze ve výjimečných případech.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Budeme se i nadále věnovat pečlivému vyhodnocování pokroků každého dítěte a na základě zjištěných informací budeme vzdělávací nabídku individualizovat.
- V zájmu prevence řečových vad budeme i nadále dle časových a organizačních možností zařazovat různě dlouhé logopedické chvílky pod vedením kvalifikovaných logopedických asistentek.
- Budeme ještě intenzivněji zapojovat děti do plánování tematických celků a nabídky činností v jednotlivých centrech aktivit.

3.5 Řízení mateřské školy

Každý zaměstnanec má stanovenou náplň práce, pracovní dobu, je seznámen s pracovním a organizačním řádem školy a zná svá práva i povinnosti. Účastní se příslušných porad a rad, ze kterých vyplývají další jednotlivé úkoly.

Předávání informací mezi zaměstnanci školy je zajištěno zejména provozními poradami a pedagogickými radami konanými podle plánu porad, v případě potřeby i operativními poradami. Aktuální informace jsou vyvěšovány na nástěnce u ředitelny, paní ředitelka případně kontaktuje

zaměstnance osobně, telefonicky či emailem. Školní řád, Školní vzdělávací program, Roční plán a metodické publikace k programu Začít spolu mají pedagogové v každé třídě. K dispozici je jim také intenzivně doplňovaná **pedagogická knihovna** v zázemí pro personál.

Rodičům jsou informace předávány ústně (na srpnové schůzce s rodiči, na konzultačních hodinách dvakrát ročně, při přivádění a odvádění dítěte - krátké zprávy) a písemně (webové stránky, uzavřená FB skupina, emailem, na nástěnce v šatně dětí).

Ředitelka se snaží vytvářet pro své zaměstnance příjemné, inspirující pracovní prostředí, dbá na rozvoj zdravých vztahů, vzájemné důvěry a respektu.

Pracovnice spolu komunikují vstřícně, s úctou, flexibilně se řeší veškeré nejasnosti.

Ředitelka školy upřednostňuje **participativní styl řízení**, podporuje spolupráci všech zaměstnanců v rámci zvyšování kvality a úrovně mateřské školy. Pečlivě vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se je pozitivně motivovat.

Naším cílem je pracovat jako tým. Rodiče vnímáme jako partnery a podporujeme je k aktivní spolupráci a přímé účasti na vzdělávání jejich dítěte. Jsme otevřeni nápadům a podnětům, jejichž potenciál vždy důkladně zvažujeme. Velký důraz klademe na **chování a vystupování všech zaměstnanců, nezbytný je odpovědný přístup k sobě i k práci.**

Plánování pedagogické práce vychází z předchozí analýzy a hodnocení výsledků práce školy.

Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka ve spolupráci s ostatními členy týmu, s intenzivním podílem pedagogických zaměstnanců. Zároveň dává všem kolegyním dostatečný prostor na vyjádření svého názoru. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné, jejich výsledky slouží k plánování další práce.

SPOLUPRÁCE S PARTNERY:

Plán spolupráce s dalšími subjekty (zřizovatel, klinická logopedka, PPP Vyškov, SPC Brno, okolní základní i mateřské školy, knihovny, HZS) je součástí Ročního plánu.

- **Zřizovatel, OÚ Lovčičky:** rozvíjení kladných vztahů důvěry a spolupráce; vystoupení MŠ při vítání občánků a při slavnostním rozsvěcení vánočního stromu, výroba ozdob na obecní vánoční strom, výroba vánočních přání pro partnery obecního úřadu, pan starosta pasuje předškoláky na Zahradní slavnosti

- **Základní a mateřská škola Otnice:** návštěva školy s předškoláky, 1 lekce Edukativně stimulačních skupinek ve škole s paní učitelkou budoucích prvňáčků, konzultace o adaptaci dětí v ZŠ
- **Školní jídelna při ZŠ a MŠ Prace:** dovoz stravy, účast paní kuchařky na srpnové schůzce s rodiči v mateřské škole, příprava ochutnávky pomazánek
- **okolní mateřské školy:** vzájemné návštěvy, společné kulturní akce
- **SPC Brno:** doporučení vyšetření školní zralosti, vyšetření při podezření na určitou vývojovou poruchu dítěte, vždy ve spolupráci s rodiči
- **PPP Vyškov:** vyšetření školní zralosti, vyšetření při podezření na vývojovou poruchu dítěte, vyšetření nadaného dítěte
- **SDH Lovčičky:** zábavné vzdělávací dopoledne Den s hasiči
- **MAP Slavkovsko:** vzdělávání pedagogických zaměstnanců
- **Knihovna Lovčičky, Otnice:** vzájemné návštěvy

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Společně jako tým zpracujeme Etický kodex zaměstnance mateřské školy a budeme se jím řídit.
- I nadále podporovat pedagogické pracovnice v seberozvoji.
- Dále vyhledávat příklady dobré praxe - navštěvovat vybrané mateřské školy za účelem dalšího vzdělávání a inspirace.

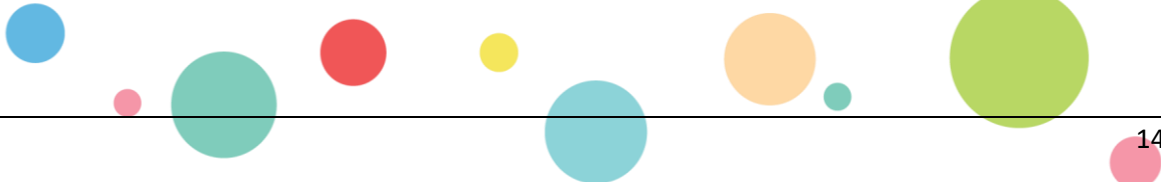
3.6 Personální a pedagogické zajištění

Děti v naší mateřské škole provází čtyři **profesionální, plně kvalifikované pedagogické pracovnice**. V případě potřeby je náš pedagogický tým posílen asistentkou pedagoga nebo školní asistentkou. O bezproblémový chod školy se stará provozní pracovnice a pracovnice na výdej stravy v jedné osobě.

Všichni naši zaměstnanci při své práci jednájí podle obecně platných pravidel společenského chování, řádů školy, školního vzdělávacího programu a svým chováním poskytují dětem správné vzory.

Pedagogičtí pracovníci se vzdělávají dle aktuálního ročního plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zahrnujícího semináře, kurzy a studium pedagogické literatury. Ke svému profesnímu rozvoji přistupují aktivně a zodpovědně. Poznatky ze vzdělávání se snažíme uplatňovat v praxi a vzájemně si je předávat.

Ředitelka soustavně podporuje profesionalizaci celého týmu, k rozvoji každé pracovnice přistupuje individuálně, respektuje její profesní potřeby a snaží se vytvářet vhodné podmínky k dalšímu vzdělávání.

Směny pedagogických pracovníků jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Ve třídě, kde vzdělává děti paní ředitelka s kratším pedagogickým úvazkem, dochází k překrývání učitelek 1 - 3 hodiny. Ve druhé třídě je překrývání učitelek 3 - 4 hodiny.

Paní učitelky znají povinnosti učitele mateřské školy dané RVP PV a ve své práci se jimi řídí. K autoevaluaci a následnému zvyšování kvality pedagogické práce jim slouží publikace Začít spolu Kompetentní učitel 21. století (Mezinárodní profesní rámec kvality ISSA) vymezující tato kritéria:

KOMUNIKACE

- 1.1. Učitel komunikuje s dětmi zdvořilým a přátelským způsobem a podporuje tak rozvoj pozitivního sebevědomí a sebepojetí dětí.
- 1.2. Učitel svým jednáním podporuje rozvoj učící se komunity, ve které se každé dítě cítí být přijímáno a podporováno v rozvoji svého potenciálu.
- 1.3. Učitel jedná se všemi dospělými s respektem a úctou a svým vlastním vzorem podporuje prosociální chování dětí.

RODINA A KOMUNITA

- 2.1. Učitel utváří vztah s rodinami dětí, nabízí rodinám i dalším členům komunity možnost zapojit se do výchovy a vzdělávání dětí, zapojit se do života učící se společnosti.
- 2.2. Učitel užívá formálních i neformálních komunikačních strategií ke sdílení informací o pokrocích v učení dítěte a dalších informací.
- 2.3. Učitel využívá k obohacení vzdělávací nabídky zdrojů, které mu poskytují rodiny dětí i širší komunita.

INKLUZE, ROZMANITOST A DEMOKRATICKÉ HODNOTY

- 3.1. Učitel vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický statut nebo speciální vzdělávací potřeby.
- 3.2. Učitel vychází vstřícně individuálním potřebám a potenciálu každého z dětí ve třídě; pomáhá dětem porozumět, respektovat a oceňovat odlišnost a rozmanitost.
- 3.3. Učitel vede děti k porozumění hodnotám občanské společnosti a k dovednostem potřebným pro participaci v občanské společnosti.

HODNOCENÍ A PLÁNOVÁNÍ VÝUKY

- 4.1. Učitel systematicky sleduje, zaznamenává vývoj, proces učení dítěte a učební výsledky dítěte, přičemž se vyhýbá předpojatosti a stereotypům.
- 4.2. Učitel plánuje vzdělávací nabídku systematicky s ohledem k cílům stanovených v kurikulárních dokumentech a vzhledem k individuálním možnostem a potřebám dětí.
- 4.3. Učitel do procesu plánování a hodnocení zapojuje děti, rodiče a zainteresované odborníky.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- 5.1. Učitel užívá spektrum výchovně vzdělávacích strategií rozvíjejících vědomosti, dovednosti a postoje dětí s ohledem ke vzdělávacím cílům definovaným v kurikulárních dokumentech a

- potřebám dětí.
- 5.2. Učitel užívá širokou škálu výchovně vzdělávacích strategií zaměřených na sociální a emocionální rozvoj dětí.
- 5.3. Učitel nabízí dětem aktivity, které vycházejí z jejich předchozích zkušeností a dovedností a využívá metod kooperativního učení dětí k dosažení vyššího stupně porozumění a k podpoře rozvoje jejich sociálních dovedností.
- 5.4. Učitel užívá výchovně vzdělávacích strategií založených na demokratických principech.

UČEBNÍ PROSTŘEDÍ

- 6.1. Učitel rozvíjí pozitivní sociální klima třídy, ve kterém se každé dítě cítí být přijímáno.
- 6.2. Učitel vytváří vstřícné, bezpečné, inkluzivní a podnětné materiální prostředí, v němž jsou děti podněcovány ke zkoumání, experimentování a samostatnosti
- 6.3. Učitel podporuje děti v aktivní spoluúčasti na utváření školního společenství/kultury třídy.

PROFESNÍ ROZVOJ

- 7.1. Učitel pravidelně hodnotí a zvyšuje kvalitu a efektivitu své práce, neustále zvažuje své profesní kompetence, reaguje na požadavky měnícího se světa a potřeby společnosti z toho vyplývající.

V každé třídě je alespoň jedna **kvalifikovaná logopedická asistentka**. Služby klinického logopeda nabízíme pouze v rámci **logopedické depistáže** začátkem školního roku, kdy vybraný odborník přijede vyšetřit přihlášené děti z naší školy, na základě výsledků jim případně doporučí další logopedickou péči mimo školu.

Paní ředitelka absolvovala vzdělávání pro vedení **Edukativně stimulačních skupin** pro předškoláky s rodiči.

Další péči, ke které není předškolní pedagog dostatečně kompetentní, zajišťují odborníci z PPP Vyškov či SPC Brno a další.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Při uvádění začínající pedagogické pracovnice postupovat dle vypracovaného plánu.
- Účastnit se sdílení zkušeností z různých škol.
- Mezi všemi pedagogickými pracovníky bude i nadále probíhat efektivní výměna znalostí a dovedností - tzv. kolegiální podpora.
- Paní učitelky absolvují vzdělávání pro vedení Edukativně stimulačních skupin.

3.7 Spoluúčast rodičů

Jedním z principů programu Začít spolu je spolupráce s rodiči. Mezi rodiči a zaměstnanci školy pracujeme na budování partnerských vztahů, kde **převažuje vzájemná důvěra, empatie, tolerance, respekt, podpora a ochota spolupracovat**. Rodič je nenahraditelná osobnost v životě

dítěte a mateřská škola rodinnou výchovu vhodně doplňuje. Zejména v adaptačním období je důležitá intenzivní spolupráce a dobrá komunikace.

Pedagogické pracovnice sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Před zahájením školního roku konáme **schůzku s rodiči**, kde společně projednáváme organizační záležitosti, seznamujeme rodiče se školním řádem, ptáme se jich na tipy tematických vzdělávacích celků, mají příležitost nám sdělit, co od nás očekávají. Je věnovaný dostatečný prostor dotazům a nápadům.

Velký prostor dostávají rodiče v adaptačním programu svého dítěte. Mateřská škola pořádá pro rodiče schůzky, společné tvoření, Den otevřených dveří, vánoční vystoupení, Rodinné odpoledne, Týden čtení dětem a Zahradní slavnost s pasováním předškoláků.

Vyzýváme rodiče k aktivní účasti na organizaci těchto akcí.

Oceňujeme pomoc rodičů při úpravě školní zahrady, opravě některých pomůcek či hraček. Rodiče mohou po domluvě s učitelkou pořádat pro děti besedy o své práci, svých koníčcích, mohou pozvat děti na prohlídku svého pracoviště či na exkurzi zajímavých míst, poskytnout škole materiální pomoc.

Ve spolupráci s rodiči vybavujeme jednotlivá centra aktivit. Každoročně organizujeme pro rodiče s dětmi **Edukativně stimulační skupinky** pro děti předškolního věku. Rodič má příležitost sledovat své dítě v kolektivu vrstevníků, jeho práci, subjektivně posoudit jeho školní zralost a učí se další způsoby, jak ho rozvíjet.

Chceme být **učící se organizací**, proto zjišťujeme, vyhodnocujeme a zohledňujeme při dalším plánování očekávání rodičů i veřejnosti.

Dvakrát ročně organizuje každá třída pro rodiče **konzultační hodiny**, při kterých v soukromí probereme celistvý rozvoj jejich dítěte. Vyhodnotí-li učitelka či rodič, že potřebuje **mimořádnou konzultaci**, na základě domluvy si stanoví termín. Závažnější záležitosti řeší ředitelka školy. Věříme, že odborník na své dítě je rodič, odborník po stránce pedagogické je učitelka. Rovnocenné partnerství mezi rodiči a školou vede k naplnění výchovně-vzdělávacích záměrů.

Preferujeme individuální přístup, chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost. Varujeme se tzv. nevyžádaných rad a uvědomujeme si citlivost informací, které si s rodiči vzájemně vyměňujeme o jejich dítěti a rodině.

Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě – konzultace, zprostředkování spolupráce s odborníky, poradenství. Na chodbě v prvním patře je **Sdílená knihovna** sloužící k půjčování dětských knih a publikací pro rodiče se zaměřením na výchovu a vzdělávání dětí.

Dle možností organizujeme pro rodiče alespoň jednou ročně **setkání s odborníkem** - např. dětský psycholog, speciální pedagog, knihovnice atd.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Motivovat rodiče k aktivní účasti na konzultačních hodinách a akcích školy.
- Vybízet rodiče ke sdílení nápadů a námětů souvisejících se vzděláváním dětí v naší mateřské škole.
- Nabízet rodičům spoluúčast na organizaci některých akcí školy.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní vzdělávací program „Pohádkovou cestou do kouzelného světa“ je pro všechny děti společný. Naší snahou je uspokojovat základní i speciální potřeby dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální celistvý rozvoj. **Neusilujeme o vyrovnání výkonů dětí, ale o vyrovnání jejich vzdělávacích šancí.** Každému dítěti poskytujeme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje.

Budova mateřské školy **není bezbariérová**, několikrát denně musí děti sejít tříramenné schodiště bez možnosti výtahu či jiné kompenzace.

V případě potřeby dítěte s ohledem na vývojová a osobnostní specifika volíme vhodné didaktické pomůcky.

Chceme v dětech podporovat toleranci, empatii a úctu k odlišnostem. Vzdělávat v jedné třídě dítě se SVP společně s ostatními dětmi může být náročnější na organizaci, věcné podmínky a komplexní práci pedagogů, zároveň je však obohacující pro všechny zúčastněné. Velmi záleží na dobré spolupráci s rodiči a ŠPZ. Dětem se SVP poskytujeme speciálně pedagogickou podporu v souladu s právními předpisy (novela ŠZ č.82/2018 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáku se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných). Zajišťujeme ji prostřednictvím speciálně pedagogické péče učitelek MŠ. Ředitelka MŠ absolvovala akreditovaný kurz pro asistenty pedagoga a kurz pro logopedické asistenty, má zkušenosti se vzděláváním dětí se SVP.

Jakmile je zjištěna potřeba speciálně pedagogické podpory, neprodleně aplikujeme tzv. podpůrná opatření a průběžně je vyhodnocujeme. Popisují charakter vzdělávacích potřeb pro příslušný stupeň podpory, kategorizují podmínky k jejímu zajištění, specifikují, v čem spočívá poradenská pomoc školy a ŠPZ.

Podpůrné opatření I. stupně:

Učitelka na základě rozhodnutí ředitelky písemně zpracuje Plán pedagogické podpory (PLPP). Není nutné doporučení ŠPZ a informovaný souhlas zákonných zástupců. V plánu je upravena organizace, obsah a hodnocení vzdělávání, metody a formy práce. Po projednání s ředitelkou

seznámí učitelka s PLPP zákonné zástupce. Po 3měsíčním ověřování správnosti PLPP se vyhodnocuje a je možné zákonnému zástupci doporučit návštěvu ŠPZ.

Podpůrná opatření II. – V. stupně:

Na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky MŠ nebo OSPOD poskytuje ŠPZ poradenskou pomoc. Z jeho rozhodnutí vycházejí podpůrná opatření II. – V. stupně. Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce zpracovává ředitelka MŠ prostřednictvím učitelek do jednoho měsíce Individuální vzdělávací plán, s nímž seznámí učitelky a zákonné zástupce dítěte (nutný podpis rodičů). Obsahuje informace o úpravách metod a forem výuky a hodnocení vzdělávání dítěte. Je vyhodnocován 2x ročně.

Jsme přesvědčeni, že nedílnou součástí vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je **úzká spolupráce s rodinou**. Konzultace se zákonnými zástupci probíhají v častějších intervalech, rodiče jsou intenzivně informováni o průběhu vzdělávání jejich dítěte a našem dalším doporučení. Vítejme také informace ze strany rodiny.

Důležitá je rovněž **spolupráce se školským poradenským zařízením**. Primárně spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou Vyškov, s klinickou logpedkou a dle potřeb jsme otevřeni ke spolupráci s dalšími odborníky, jejichž rada a pomoc mohou přispět ke zlepšení vzdělávání dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami.

V souladu s právními předpisy se snižují počty dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je ve třídě, kde se vzdělává dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, přítomen kvalifikovaný asistent pedagoga.

Na základě vyhodnocení potřeb dítěte a případného doporučení školského poradenského zařízení volíme vhodný komunikační systém s daným dítětem.

Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Dle potřeby zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků na téma vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Prohlubovat efektivní spolupráci učitelky a asistentky pedagoga.
- Průběžně vybavovat školu vhodnými didaktickými pomůckami.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Základem pro efektivní plánování vzdělávací nabídky a odhalení odchylek při rozvoji dítěte je **pečlivé vyhodnocování pokroků dítěte**. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání, doporučíme rodičům návštěvu ŠPZ a zahájíme vzdělávání dítěte dle PLPP. Na základě diagnostiky

dítěte ve ŠPZ rozvíjíme dítě prostřednictvím doporučených metod, materiálů a pomůcek. Výsledky vzdělávání nadále vyhodnocujeme a konzultujeme se ŠPZ, informujeme rodiče.

Centra aktivit v naší mateřské škole zabezpečují podnětné prostředí i pro děti vykazující známky nadání. Centra aktivit jsou vybavena učebními pomůckami podporujícími zkoumání a experimentování. Děti se podílejí na plánování činností do center aktivit a podle typu své inteligence (Gardnerova teorie mnohočetné inteligence) si vybírají činnosti a učební pomůcky naplňující jejich potřeby a zájmy - aktivní učení.

Profil našich kvalifikovaných pedagogických pracovníků odpovídá požadavkům na pedagoga, který dokáže dítě doprovázet na nejlepší cestě jeho vzdělávání prostřednictvím prožitkového učení, badatelských otázek, výzvam k řešení problémů a zajištěním ideálních podmínek k rozvoji tvořivosti a nadání.

Mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Vyškov.

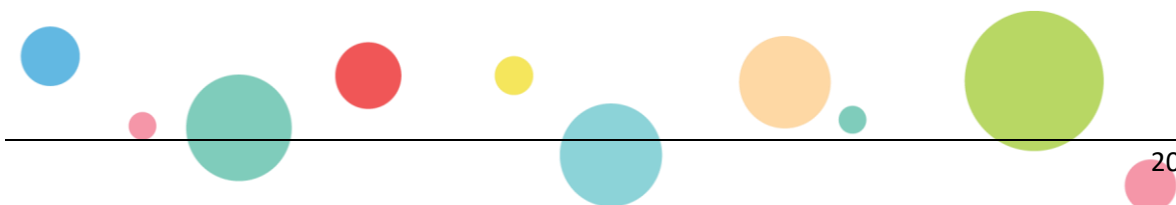
Dle kompetenčních, finančních, organizačních a legislativních podmínek plánujeme do 31. 8. 2025:

- Zaměřit se na identifikaci nadání dítěte a jeho nadání dále podporovat.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti nadaných dětí.
- Doplnovat vhodné didaktické pomůcky pro nadané děti.
- Vyhledat organizaci ke spolupráci při vzdělávání nadaných dětí.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

„Dvouleté děti do školky nepatří. O přijetí dítěte do mateřské školy před završením jeho třetího roku musí mít právo v každém konkrétním případě rozhodnout ředitelka školy – pečlivě, odpovědně a po diskusi s učitelkami a rodiči. Česká republika má světový unikát v tom, že umožňuje matkám tříletou mateřskou dovolenou. Je to dobrá a zdravá věc. V tom jsme v celosvětovém měřítku moderní a ostatní země by se od nás tento přístup mohly učit. Jsme přesvědčeni, že by byla velká a hloupá chyba tuto výsadu rušit nebo ji jakkoli ohrožovat.“ PhDr. Marek Herman, vysokoškolský pedagog a Mgr. Jiří Halda, speciální pedagog

Dle Požárně-bezpečnostního řešení budovy mateřské školy **se zde nemohou vzdělávat děti do tří let věku.** Z toho důvodu nemáme materiální podmínky pro vzdělávání dvouletých dětí.

4 Organizace vzdělávání

Druh	provozu	školy:	Celodenní
 <p>POHÁDKOVÁ TŘÍDA</p>	<p>Počet tříd včetně bližší charakteristiky: Mateřská škola má dvě třídy částečně věkově heterogenní. Pohádkovou třídu navštěvuje 20 dětí ve věku od 3 do 4 let, Kouzelnou třídu navštěvuje 20 dětí od 5 do 7 let. Obě třídy pracují s uplatňováním prvků programu Začít spolu.</p>	 <p>KOUZELNÁ TŘÍDA</p>	

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti zařazujeme do tříd dle věku. Starší děti jsou v Kouzelné třídě, mladší v Pohádkové třídě. Momentálně **vyhodnocujeme přínosy tohoto rozdělení** a zvažujeme případné uspořádání věkově heterogenních tříd.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je především na dobu ranního kruhu, práce v menších skupinkách a práce v centrech aktivit. V Pohádkové třídě u mladších dětí jsou dvě paní učitelky každodenně také při pobytu venku. Překrývání pedagogů využíváme rovněž k individuální práci s dítětem, k činnostem v rámci logopedické prevence a k intenzivnímu pozorování dětí v rámci vyhodnocování pokroků dítěte. V době volné hry či času po dopolední svačince je jedna paní učitelka připravena si s dětmi dle jejich zájmu prohlížet a číst knihy z bohatě vybavených knihoven ve třídách.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka MŠ za podmínek stanovených §34 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon a při přijímání postupuje podle správního řádu. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání spolu s rodným listem a potvrzením od pediatra o absolvovaném povinném očkování předá zákonný zástupce ředitelce MŠ v den zápisu, který stanoví ředitelka po dohodě se zřizovatelem. Děti **jsou přijímány do mateřské školy dle kritérií**, která ředitelka předkládá veřejnosti před zápisem na webových stránkách školy a na vývěsce školy. Výsledky přijímacího řízení jsou zveřejněny pod registračními čísly na vývěsce školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

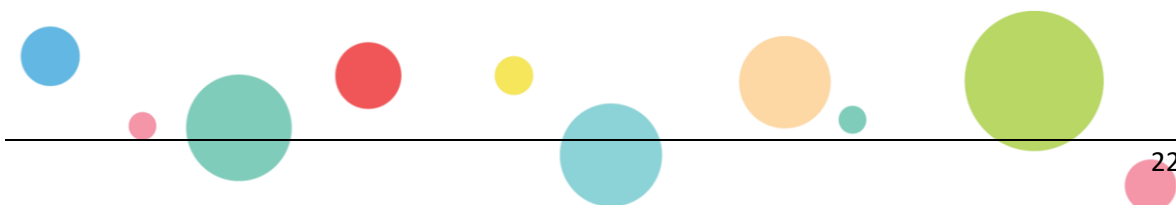
Školský zákon vymezuje povinné předškolní vzdělávání a připouští individuální vzdělávání jako jeden ze způsobů plnění povinného předškolního vzdělávání.

Zákonný zástupce dítěte písemně oznámí mateřské škole, že chce své dítě vzdělávat individuálně, čímž přebírá plnou odpovědnost za jeho vzdělávání. **Odpovědnost za kvalitu vzdělávání dítěte, které plní povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání, má výhradně zákonný zástupce.**

Mateřská škola seznámí zákonného zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno, a **termíny pro ověření dosahování očekávaných výstupů**. K ověření přijde zákonný zástupce s dítětem jen jednou, a to v předem daném termínu. Škola doporučí zákonným zástupcům možnost zpracovat **portfolio dítěte** a využít ho současně jako výstup při ověřování očekávaných výstupů. Kdykoliv v průběhu školního roku může zákonný zástupce individuální vzdělávání svého dítěte ukončit. V případě neomluvené neúčasti u ověření v obou stanovených termínech ukládá školský zákon řediteli mateřské školy povinnost vydat rozhodnutí o ukončení individuálního vzdělávání. Toto rozhodnutí má bezodkladnou účinnost.

Popis pravidel organizace distančního vzdělávání:

V případě krizového opatření poskytuje naše škola vysoce kvalitní a profesionální distanční vzdělávání, dle aktuálních možností formou **off-line i on-line**. Zaměstnanci školy roznesou každému předškolákovi do poštovní schránky zásilku připravenou pedagogickými pracovníky. Obsahuje především **inspiraci na různorodé činnosti dětí**. Zajímavé tipy vkládají paní učitelky také do uzavřené facebookové skupiny mateřské školy a ucelený přehled oblastí, které je vhodné u dítěte rozvíjet, rozešlou pedagogické pracovnice zákonným zástupcům mailem. Je-li ze strany dítěte a rodiče zájem o online setkání s učitelkou, je zrealizováno po krátkou dobu maximálně jednou týdně. Dítě si pod vedením rodiče tvoří **portfolio činností**, které slouží k následnému hodnocení průběhu distančního vzdělávání.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola staví na třech pilířích, které jsou ztvárněné také v logu školy:

- **vztahy** (vztah sám k sobě, vztah k životu, mezilidské vztahy, rodinné vztahy, vztah k místu, kde žijí chránit)
- **knihy** (celistvý rozvoj osobnosti, zdroj informací, fantazie, zábava)

Uplatňujeme prvky programu Začít spolu, který staví na demokratických hodnotách, respektu k jedinečnosti každého dítěte, spolupráci, partnerství s rodinou a širší komunitou ve vzdělávání dětí. Samostatnost, kritické myšlení, schopnost rozhodovat se a být za svou volbu odpovědný, tvořivost, umění zvládat změny, zájem o ostatní, odpovědnost vůči světu, ve kterém žijeme, jsou tím, na co se zaměřujeme.

VIZE ŠKOLY

Ve vztahu k dětem:

- Chceme společně s dětmi žasnout nad krásami života a pomáhat jim vystavět kvalitní základy osobnosti.
- Chceme vytvořit dětem ve škole vlídné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady tak, aby z naší mateřské školy odcházely otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají.

Ve vztahu k zaměstnancům:

- Chceme vytvářet příjemné prostředí, kde se zaměstnanci cítí být podporováni v dalším rozvoji.

Ve vztahu k okolí:

- Chceme být moderní, otevřenou, stále se učící organizací.
- Chceme být zázemím a odbornou podporou rodiny pro výchovu a vzdělávání dítěte.
- Chceme spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zřizovatelem, zapojovat se do kulturního dění.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavní vzdělávací záměry naší mateřské školy vycházejí z rámcových cílů předškolního vzdělávání dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

- Rozvíjení schopnosti chápat svět a chtít být jeho aktivní součástí
- Rozvíjení chuti poznávat, učit se a z nabytých vědomostí a dovedností se radovat
- Rozvíjení fantazie, zájmů, nadání, schopností a dovedností v celistvém rozvoji dítěte
- Osvojení základů sociálního cítění, empatie
- Osvojení úcty k životu a životnímu prostředí
- Osvojení komunikačních dovedností
- Osvojení tradic naší země
- Získání vědomí vlastní hodnoty a sebedůvěry
- Získání schopnosti spolupracovat
- Získání samostatnosti a zodpovědnosti za své jednání a svobodné rozhodování

5.3 Metody a formy vzdělávání

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Spontánní hra v podnětném prostředí je základní cestou učení se a rozvoje každého dítěte. Dětská hra je základní strategií k naplňování požadavků individualizovaného vzdělávání v mateřské škole.

Řízené činnosti přímo vedené učitelkou:

Frontální vzdělávání probíhá v souvislosti s realizací ranního kruhu, komunitního kruhu, diskusního kruhu a reflektivního kruhu.

Ranní kruh je prostorem pro rituály uspokojující dětskou potřebu řádu, jistoty, struktury, potřebu někam patřit. V ranním kruhu se děti s paní učitelkou pozdraví, mohou si zazpívat písničku, oslavit kamarádovy narozeniny, pracovat s kalendářem, určovat počasí, vyslechnout příběh nebo organizační informace o struktuře dne.

Komunitní kruh pomáhá budovat ve třídě společenství, děti se učí jeden druhému naslouchat, rozumět pocitům druhých, vyčkat, než na ně vyjde řada apod. Komunitní kruh má daná pravidla: mluví ten, kdo má v ruce zvolený předmět, každý má právo nemluvit, nikdo nereaguje na to, co řekl někdo jiný, informace z komunitního kruhu jsou soukromé.

Diskusní kruh tříbí dovednost diskutovat, reagovat na názory, předkládat návrhy na řešení. V diskusním kruhu je možné řešit aktuální problémy.

Reflektivní kruh je prostorem pro sebehodnocení a vzájemnou motivaci.

Skupinové vzdělávání - děti pracují ve skupinkách vytvořených dle různých kritérií (vlastní volba dětí, náhodné rozvržení, obtížnost zadání, charakter činností). Při skupinové práci se děti učí

vzájemné spolupráci, schopnosti naslouchat druhým, umět vyjádřit své nápady, přesvědčit ostatní členy skupiny o svém názoru.

Individuální vzdělávání - paní učitelka pracuje s jedním dítětem. Zejména při práci s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Nepřímo řízené činnosti (pedagogem připravená nabídka činností):

Práce v centrech aktivit následuje po ranním kruhu, kde probíhá úvod k činnostem, motivace. Děti jsou seznámeny s nabídkou činností v jednotlivých centrech aktivit a je na jejich volbě, ve kterém centru budou pracovat. Jejich úkolem je se vzájemně domluvit, protože jednotlivá centra jsou kapacitně omezena. Možnost volby je pro dítě závazkem, že si danou činnost vybralo svobodně, dokončí ji a pak uloží pomůcky na své místo. Při plánování nabídky činností učitelka respektuje 4 zásady: činnosti děti provádějí bez přímého vedení učitelkou, činnosti jsou většinou založeny na vzájemné spolupráci nebo ji alespoň umožňují, činnosti dětem umožňují volit vlastní postup a způsob řešení, děti si samy vyberou pomůcky a materiály, samostatně si je přichystají a uklidí.

Týdeníček:

Úkol pro dítě, který vypracovává ve spolupráci s rodičem v šatně. Vycházíme z programu Začít spolu, kde jsou praktikovány tzv. ranní úkoly. S ohledem na vytíženost rodičů a riziko zklamání dětí v případě nestihnutí úkolu realizujeme úkol týdenní, na jehož vypracování je dostatek času. Úkol se vždy vztahuje k právě probíranému tématu ve třídě, není časově náročný a respektuje vývojovou úroveň dětí. Každá třída má vlastní Týdeníček.

METODY VZDĚLÁVÁNÍ

Prožitkové učení vychází z přirozených zákonitostí spontánního učení dítěte a činnosti připravované učitelkou by měly mít následující znaky:

- spontaneita (možnost výběru činnosti)
- objevnost (činnost je dětem nabízena jako problém, který mají řešit či objevovat a tvořit něco nového, originálního)
- komunikativnost (činnosti vhodné pro skupinu či dvojici dětí, kooperace)
- prostor pro aktivitu a tvořivost (žádné hotové informace a návody; různorodé materiály a pomůcky)

přímou aktivitu, při níž děti něco dělají, vytvářejí, zkoumají...)

- celostnost (při konkrétních činnostech děti zapojují všechny smysly)

Kooperativní učení

- pozitivní vzájemná závislost všech ve skupině
- interakce tváří v tvář
- osobní odpovědnost každého

- formování a využití interpersonálních a skupinových dovedností (důvěra, řešení konfliktních situací konstruktivním způsobem)
- reflexe skupinové činnosti

Sociální učení - osvojování si komplexních způsobů chování a jednání přiměřených určité sociální situaci

Situační učení - spočívá ve výběru a uspořádání situací bohatých na výchovné podněty a jejich využívání k potvrzení zájmu dětí o poznávání. Pedagog využívá situace, které se v běžném životě vyskytnou, ale také vhodné situace připravuje. Dítě se tak učí činnostmi v konkrétní situaci, získává tak užitečné a srozumitelné poznatky v souvislostech, a to probouzí jeho zájem o další objevování.

Hejného	metoda	předmatické	výchovy
-	práce	s	chybou
-		přiměřené	výzvy
-		podpora	spolupráce
-		budování	schémat
-	práce	v	prostředích

- prolínání témat

Diskusní metody - forma komunikace učitele a dětí, při níž si účastníci navzájem vyměňují názory na dané téma, na základě svých znalostí pro svá tvrzení uvádějí argumenty, a tím společně nacházejí řešení daného problému.

Heuristické	(objevné)	metody
- samostatnost		dětí
- vynaložené	úsilí	zkoumání
- snaha	objevovat	nové věci

- nové postupy a řešení v souvislosti s již minulými zkušenostmi

Inscenační metody - reálně hrané situace

Didaktické	hry
- nesoutěživý charakter	
- přesně vymezený, pedagogický, předem promyšlený záměr, se správnou organizací	
- cílem je nabývání, fixování a opakování učiva zábavnou formou	
- skládá se ze stanovení cíle hry, určení pomůcek, hry samotné, hodnocení a zopakování si toho, co jsme se naučili	

Práce s knihou, rozvoj čtenářských strategií a kritického myšlení

- RWCT (čtením a psaním ke kritickému myšlení)

- třífázový model učení E-U-R (evokace, uvědomění, reflexe)
- konstruktivistické pojetí poznávání

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

- **Plán pedagogické podpory (PLPP) – podpůrné opatření 1. stupně**

Sestavuje ho učitelka, pokud z pozorování dítěte při práci vyplývá, že má dítě drobné problémy např. s motorickou obratností, řečí, špatnou koncentrací pozornosti atd. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory pedagogických pracovníků školy s cílem např. stanovení metod práce, osvojení znalostí, dovedností a návyků. Spolupracujeme s rodinou. Po třech měsících učitelka vyhodnotí, zda dochází k naplňování vzdělávacích možností dítěte. Pokud ne, uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci dítěte podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Nadaným dětem učitelky vytváří PLPP na základě výsledků pozorování a vyhodnocování pokroků dítěte. Spočívá v obohacení vzdělávací nabídky podle charakteru nadání s cílem ji prohloubit, rozšířit a obohatit, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb k danému tématu.

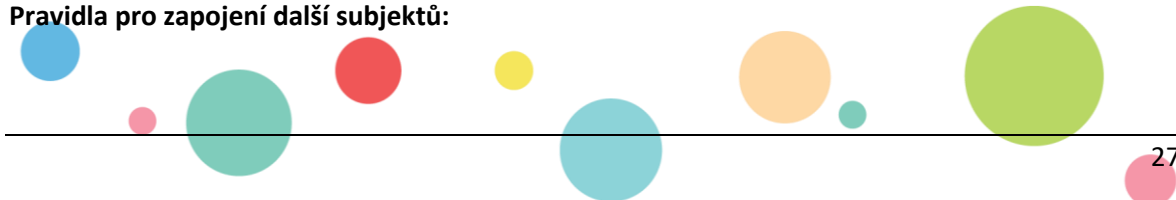
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

- **Individuální vzdělávací program (IVP)**

Je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně a doporučeno vypracování IVP. IVP vytváří učitelky, má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Učitelka úzce spolupracuje s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením a s dalšími odborníky. Vyhodnocuje se na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících).

Nadaným dětem učitelky vytváří IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Např. možnost obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zařazování do skupiny starších dětí, případně předčasný nástup dítěte do ZŠ.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Vyškov.

Zodpovědné osoby:

Pedagogické pracovnice vyhodnocují vzdělávací pokroky dítěte a na základě dohody s ředitelkou vypracovávají PLPP.

Pedagogické pracovnice ve spolupráci s ředitelkou doporučují zákonnému zástupci návštěvu dítěte ve školském poradenském zařízení.

Pedagogické pracovnice pod vedením ředitelky zpracovávají IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a aplikují jeho další doporučení pro vzdělávání dítěte.

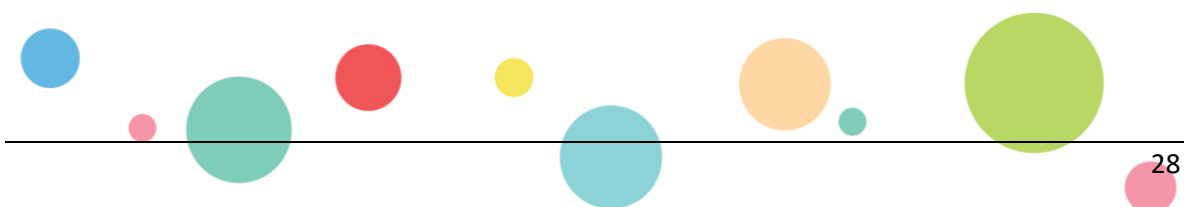
5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola nevzdělává děti ve věku od dvou do tří let.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Žijeme spolu

Název integrovaného bloku	Žijeme spolu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se chceme společně s dětmi vydat na cestu objevování sebe sama, vytváření vztahů ve školce s dětmi i dospělými, v širší společnosti, objevíme kouzlo rodinných vztahů, domova a rozmanitost přátelství. Prozkoumáme lidské tělo, naučíme se o něj pečovat a zjistíme, co prospívá a škodí zdraví.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Vítejte ve školce, Aby nám tu spolu bylo dobře, Moje emoce, Já a moje rodina, Jak jsem přišel na svět, Budeme mít miminko, Poznávám svoje tělo, Abych byl zdravý, Moji kamarádi, Ahoj školko, U doktora, Hrajeme si bezpečně, Můj domov

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		způsobem, respektovat ho porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	uvědomění si vlastního těla	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry,	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osobní spokojenosti)	stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry,	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osobní spokojenosti)	stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je	posilování prosociálního chování ve vztahu	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zachovávat správné držení těla
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zachovávat správné držení těla
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	obrátit o pomoc) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.2 Zkoumáme přírodu

Název integrovaného bloku	Zkoumáme přírodu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se společně s dětmi vydáme na cestu s lupou, mikroskopem, encyklopedií a určovacími klíči do přírody. Naučíme se ji ochraňovat, pečovat o ni, porozumíme změně ročních dob a počasí. Navštívíme rostlinnou a zvířecí říši.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Domácí zvířata, V ZOO, Koho potkám v lese, Život v půdě, Kdo žije v trávě, Včely, Naše stromy, Život u vody a pod vodou, Putování kapky vody, Počasí, Roční období, Třídění odpadu, Co zemi pomáhá, Ochrana naší planety, Za zvířaty do celého světa, Co uvidíme pod lupou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		v mateřské škole všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	
	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	
	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	
	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	
	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	
	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p> <p>rozvoj kooperativních dovedností</p> <p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	<p>zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>zorganizovat hru</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> <p>rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání</p> <p>posilování prosociálního chování ve vztahu k</p>	<p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
rozdělí řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p>
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat chápat slovní vtíp a humor popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) utvořit jednoduchý rým naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
<p>dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p>	<p>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat některá písmena a číslice, popř. slova utvořit jednoduchý rým sledovat a vyprávět příběh, pohádku postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	<p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole,	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	v dětské herní skupině apod.)	respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí

6.1.3 Prožíváme tradice

Název integrovaného bloku	Prožíváme tradice
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se chceme společně s dětmi vydat na cestu poznávání českých tradic a zvyků, více či méně známých.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Václavské hody, Dušičky, Svatý Martin, Advent, Mikuláš, Vánoce, Tři králové, Karneval, Masopust, Velikonoce, Čarodějnice

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost chápat slovní vtip a humor
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci domluvit se slovy i gesty, improvizovat
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte vsímat si změn a dění v nejbližším okolí
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. zorganizovat hru
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

6.1.4 Poznáváme svět

Název integrovaného bloku	Poznáváme svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se společně s dětmi vydáme na cestu různými dopravními prostředky po celém světě. Poznáme naše blízké okolí, seznámíme se s mnoha národnostmi a kulturami, prozkoumáme zeměkouli a vesmír, poodhalíme tajemství vědy a techniky, navštívíme svět knih, pohádek a různých povolání.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Vesmír, Ten dělá to a ten zas tohle, Pohádkový svět, My jsme děti z Lovčiček, Pohádkový svět, Jak se co dělá, Naše země, Poznáváme jiné národnosti, Vynálezy, Dopravní prostředky, Jak co funguje, Jak se staví dům

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dokončení rozhodovat o svých činnostech
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>
	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava poznat některá písmena a číslice, popř. slova rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chuť, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p> <p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a	osvojení si elementárních poznatků o	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

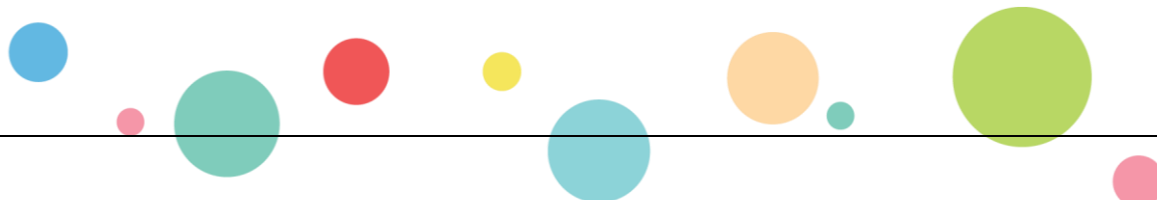
Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>(odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p>	<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	<p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p> <p>rozvoj kooperativních dovedností</p> <p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	<p>zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	<p>podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p> <p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p> <p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p> <p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v	osvojení si elementárních poznatků,	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) spolupracovat s ostatními chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

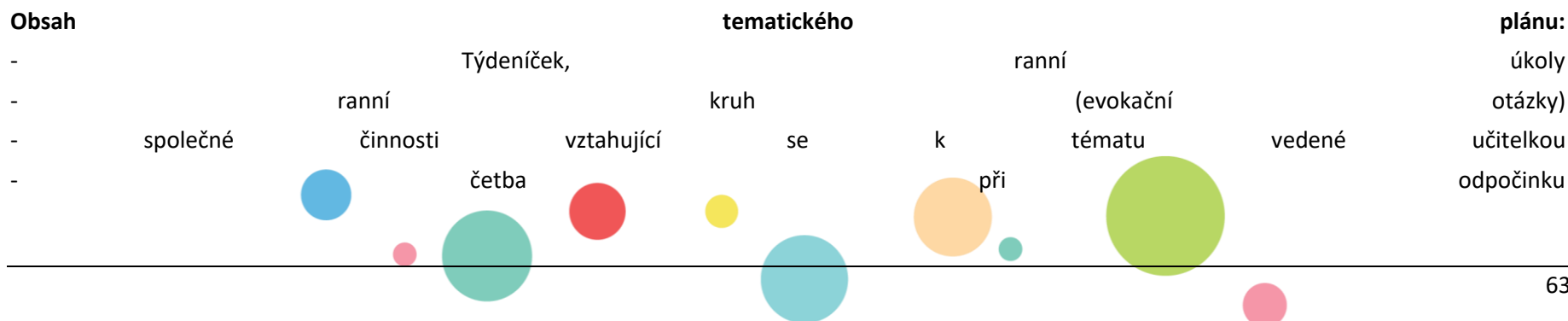
Integrované bloky na úrovni školního vzdělávacího programu jsou záměrně **formulované obecně**, tedy tak, aby jejich rozpracování do podoby podtémat a vzdělávací nabídky dělali až učitelky ve třídách a mohly tak zohlednit specifika skupiny dětí, s níž pracují. **Flexibilní model uspořádání integrovaných bloků** umožňuje pedagogům využívat je tak, jak to vyhovuje jejich třídě, vstupují do nich tehdy, když to situace ve třídě vyžaduje, takže děti se učí poznatkům a dovednostem v okamžiku, kdy je potřebují, a díky tomu lépe rozumí jejich smyslu. Učitelky pružně reagují na aktuálně vzniklé situace, ale také na potřeby, zájmy dětí a témata, která do vzdělávání samy vnesou, což je klíčovým východiskem k plánování individualizovaného vzdělávání.

Obsah třídního vzdělávacího programu může tvořit:

1. Charakteristika třídy, seznamy dětí, plánky tříd – plán pořízení učebních pomůcek, plán a průběh individuálních konzultací
2. Denní řád
3. Společná pravidla, návyky, třídní rituály, složka „Říkáme si, zpíváme si, hrajeme si“
4. Vzdělávací obsah – třídní tematické plány a projekty (vzniká průběžně po celý školní rok)
5. Evaluační částí vzhledem ke klíčovým kompetencím a dílčím cílům

V naší mateřské škole upřednostňujeme **vstřícný model tvorby kurikula**, protože klade velký důraz na respekt k osobnosti dítěte a provazuje vzdělávací nabídku se zájmy a potřebami dětí. Na třídě plánují téma a vzdělávací nabídku ve spolupráci s dětmi obě učitelky společně.

K tvorbě tematických plánů využíváme na naší škole společnou předlohu, která obsahuje základní strukturu plánů a reflektuje všechny typy inteligencí (podle Gardnera) včleněných do jednotlivých center aktivit.

- samostatné činnosti dle volby dětí (nepřímo řízené)

- případně zapojení rodičů do realizace tématu

Příprava tématu a vzdělávací nabídky probíhá na základě:

- zájmů a přání dětí
- toho, co pedagog o dětech zjistil na základě pozorování a vyhodnocování pokroků v jejich učení
- odborných znalostí pedagoga
- vzdělávacích standardů (cílů) vycházejících z kurikula RVP PV a ŠVP PV
- výsledků evaluace, hodnocení a reflexe předchozího tematického plánu, které jsou pro nás východiskem a oporou k cílené a promyšlené vzdělávací nabídce

Pedagogové promýšlejí vzdělávací nabídku tak, aby se odehrávala ve všech centrech aktivit ve třídě, u každé činnosti zohledňují tyto zásady:

1. činnost děti provádějí samostatně (bez přímého vedení učitelem)
2. činnost je založena na spolupráci dětí nebo ji alespoň umožňuje
3. činnost umožňuje dětem volit vlastní postup a způsob řešení
4. činnost umožňuje dětem vybrat si pomůcky a materiály, samostatně si je přichystat i uklidit

Pedagogové ve svých plánech nestrukturují vzdělávací nabídku podle dní v týdnu, ale vytvářejí soubor návrhů činností, které by v rámci tématu bylo možné s dětmi realizovat. Činností navrhuje pedagog většinou více, než v konečném důsledku s dětmi zrealizuje.

Třídní vzdělávací program je v podstatě písemnou přípravou učitele na realizaci výchovně-vzdělávací práce s konkrétní třídou dětí.

Na počátku tématu přichází fáze, během níž učitelka zjišťuje, co už děti o tématu vědí, co by je zajímalo, co by chtěly v rámci tématu zažít. Sbírá od nich konkrétní náměty, které následně promítá do přípravy vzdělávací nabídky. Děti mají příležitost ovlivnit část vzdělávací nabídky vlastními návrhy. Vhodné otázky: *Co bychom mohli v tomto tématu dělat? Co by vás zajímalo? Co by vás bavilo? Jaké nápady k tématu máte? Co byste chtěli vyzkoušet?* Odpovědi dětí pedagog zapisuje, návrhy zaznamenává velkými tiskacími písmeny, případně mohou samy děti ztvárnit své nápady např. do jednotlivých center aktivit. Zápis je na velkém papíře, který zůstává vystavený ve třídě na viditelném místě po celou dobu realizace tématu. Záznam s návrhy využívá

učitelka při průběžném vyhodnocování činností (např. v reflektivním kruhu), kdy vztahuje pozornost dětí k aktivitám, které navrhly. Poskytuje jim tak mimo jiné prostor uvědomit si, že mají skutečnou možnost spolupodílet se na dění v mateřské škole.

Evaluace

tématu:

- průběžná denní evaluace probíhající v rovině získávání zpětné vazby od dětí
- po ukončení tematického celku ve vztahu ke klíčovým kompetencím a dílčím cílům pěti oblastí obsahu vzdělávání
- takto pedagogové ověřují, zda vzdělávací nabídka, již s dětmi realizují v souladu s oficiálními cíli stanovenými v RVP PV, vyváženě směřuje ke všem klíčovým kompetencím a dílčím cílům, zda nedochází k jednostrannému zaměření činností- Zároveň zjišťují, na co by se v následujícím období měli při plánování zaměřit, aby byla vzdělávací nabídka komplexní.

6.3 Dílčí projekty a programy

PREVENTIVNÍ LOGOPEDICKÉ CHVILKY LOGOHRÁTKY S HROŠÍKEM

Naše mateřská škola se věnuje mimo jiné i logopedické prevenci, kterou provádí především dvě pedagogické pracovnice, jež absolvovaly kurz logopedického asistenta. Vypracovaly jsme roční projekt, s nímž odborně a systematicky pracují všechny pedagogické pracovnice. Další potřebné materiály a odborné konzultace získáváme prostřednictvím klinické logopedky Mgr. Pintešové, se kterou jsme neustále v kontaktu. Jednou ročně navštěvuje naši školu Mgr. Pintešová a provádí tzv. depistáž (orientační vyšetření vývoje řeči).

Díky logopedické prevenci je možné předejít mnoha vývojovým vadám řeči. Rozvíjí slovní zásobu dětí, zlepšuje jejich vyjadřovací schopnosti, zabývá se smyslovým vnímáním, přispívá k rozvoji motorické dovednosti a tím i k obratnosti mluvidel. Může účinně pomoci tam, kde vady a poruchy řeči vznikají na základě nesprávného mluvního vzoru, jako důsledek málo podnětného prostředí nebo jednostranně zaměřeného prostředí, nezralého sluchového či zrakového vnímání nebo neobratnosti mluvidel. **Jelikož přirozenou činností dítěte předškolního věku je hra, snažíme se o to, aby i prevence byla vždy pro děti hrou a zábavou, nikoliv nutností a nepříjemnou aktivitou.**

Při logo chvílkách (jak nazýváme naše logopedické prevence) používáme různé edukativní pomůcky, zrcátka a někdy nám přijde na pomoc náš logopedický hrošík.

Námi prováděná logopedická prevence nenahrazuje péči klinického logopeda, který s dítětem individuálně vyvozuje hlásky.

Provádíme skupinovou intervenci pro děti.
Kolektivní/skupinová intervence umožňuje dětem hravou a zábavnou formou nejen překonávat jejich řečové obtíže, ale rozvíjet i jejich schopnosti a celou jejich osobnost.

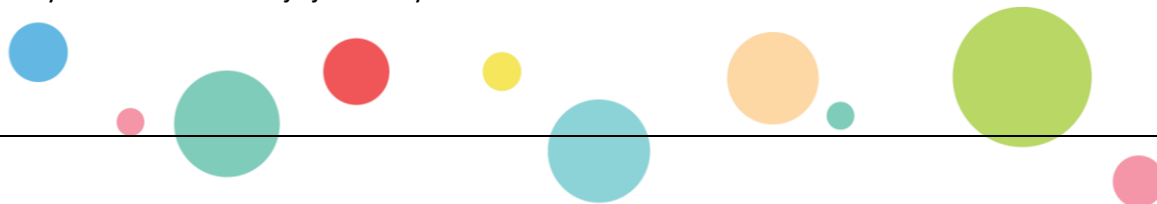
EDUKATIVNĚ STIMULAČNÍ SKUPINY

Edukativně stimulační skupiny (dále jen ESS) jsou programem, který si klade za cíl **komplexní a systematický rozvoj předškolních dětí**. Hravou formou podněcuje schopnosti, dovednosti a funkce důležité pro zvládnutí trivie (tj. pro budoucí čtení, psaní, počítání). Snaží se v dětech probouzet zvědavost, pomáhá jim postupně si zvykat na cílenou práci, soustředit se na činnosti úkolového typu, pracovat a komunikovat v kolektivu, dodržovat pravidla atd.

Program velmi úzce souvisí s problematikou **školní zralosti, připravenosti**, respektuje přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku, má význam depistážní a preventivní.

Poskytuje **ucelený systém předškolního vzdělávání**, který poukazuje na dílčí oblasti vývoje, jejich vzájemnou propojenost a podmíněnost, také na posloupnost vývoje. Postupuje po krocích od jednoduššího ke složitějšímu, od snadnějšího k obtížnějšímu, od dílčího ke komplexnějšímu.

Program skupin je rozvržen do **10 lekcí**. Každá lekce má svou pravidelnou strukturu, jednotlivé činnosti se střídají a navazují na sebe. Lekce má přibližně hodinové trvání (60 minut), obvyklá frekvence lekcí je jednou týdně.

Ve skupině je 6 – 8 dětí. **S dítětem je vždy přítomen jeden z rodičů**, zpravidla ten, který s ním doma více pracuje. Rodič je pokaždé seznámen s cílem a významem prováděné činnosti. Edukativně stimulační skupiny vedou dvě paní učitelky.

KNIIHOHRÁTKY

"Lidský život se skládá z jednotlivých příběhů. Příběhy žijeme, příběhy si vyprávíme, příběhy si vymýšlíme. Jejich prostřednictvím se utvářejí naše představy o světě, o dobru a zlu, o smyslu života, o nás samotných. Jsou od nepaměti součástí lidského života. A jsou nezastupitelné pro naše učení a poznávání." Eva Koželuhová

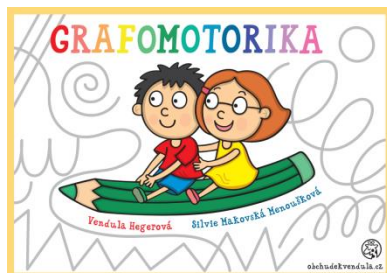
Naše mateřská škola klade velký důraz na **důležitost čtení dětem**. Každý tematický celek provázíme několika knihami, na knihách často celé téma stavíme. V průběhu dne je několik časových "bloků" věnovaných právě samostatnému prohlížení knih, děti mohou o čtení požádat paní učitelku. Při odpočinku děti čtou paní učitelky každý den. Dbáme na neustálé

doplňování dětské knihovny v obou třídách kvalitními tituly, sledujeme knižní trh a zajímáme se o moderní metody práce s knihou. Na chodbě školy je **Sdílená knihovna** sloužící ke vzájemnému půjčování knih mezi dětmi a rodiči. Každoročně realizujeme **podporu čtenářství v rodinách** nenásilnou formou, např. společnou tvorbou velkého obrazu díky přečteným knihám. Rodičům nabízíme možnost **hromadné objednávky dětských knih** prostřednictvím katalogů nakladatelství Albatros a společnosti Knížata. Z každého katalogu dělá paní ředitelka doporučený výběr těch nejlepších titulů. Spolupracujeme s knihovnami Lovčičky a Otnice. Jsme zapojeni do programu Celé Česko čte dětem. Pořádáme každoročně akci "Babička a dědeček čtou dětem", "Týden čtení dětem" a „Noc s Andersenem“.

MRKVIČKA

Naše mateřská škola je zapojena do sítě Mrkvička. Mrkvička je síť mateřských škol a 1. a 2. ročníků základních škol se zájmem o **ekologickou výchovu**. Jejím cílem je podpořit rozvoj ekologické výchovy v mateřských školách prostřednictvím zprostředkování komunikace mezi mateřskými školami a odborníky na ekologickou výchovu a výměnu informací a zkušeností mezi pedagogy mateřských škol navzájem.

METODIKA K ROZVOJI GRAFOMOTORIKY

Zpracovaly jsme metodiku k rozvoji grafomotoriky, podle níž pracují všechny pedagogické pracovnice. Děti od 5 let pracují s velkým sešitem "Grafomotorika" od Venduly Hegerové a naší paní ředitelky, jehož formát A3, postupně zvyšování náročnosti grafomotorických prvků a v neposlední řadě hravost ilustrací provázaných se značkami dětí ve škole přináší velmi dobré výsledky při cíleném rozvoji grafomotoriky dětí.

PŘEDPLAVECKÝ VÝCVIK

Předplavecký výcvik je realizován díky spolupráci se ZŠ a MŠ Bošovice a Plaveckou školou Hustopeče.

Základní cíle přípravné plavecké výuky:

- vštěpovat dětem základní hygienické návyky
- seznamovat děti s vodou a přivykat je na pravidelný pobyt ve vodě
- učit je nebát se vody
- naučit děti základním plaveckým dovednostem, které jsou potřebné pro pokračování v plavecké výuce: orientace ve vodě a pod hladinou, splývání v obou polohách (na zádech i na břiše), dýchání do vody, potápění hlavy, skoky a pády do vody
- postupně a nenásilně děti seznámit s kroulovým a znakovým pohybem nohou, přitom přihlídnout k věkovým zvláštnostem, pohybovým schopnostem a dovednostem dětí daného věku

Některé děti už v předškolním věku zvládnou kromě jednotlivých pohybů také plaveckou souhru a **jsou na nejlepší cestě stát se postupně plavci**. Učitelky zodpovídají za bezpečnost dětí při přepravě, činnostech souvisejících s přípravou na předplavecký výcvik (převlékání, sprchování, apod.), zajišťují hygienické potřeby jednotlivých dětí v průběhu výcviku, učitelky jsou přítomny po celou dobu výcviku v místnosti s bazénem. Výuku zajišťuje Plavecká škola Hustopeče prostřednictvím svých lektorů.

Termín realizace předplaveckého výcviku je pro každý školní rok sjednáván s vedením ZŠ a MŠ Bošovice na počátku školního roku v měsíci září s ohledem na počty přihlášených dětí a volné termíny k pronájmu bazénu, **o konkrétních dnech a časech přeplaveckého výcviku dětí v aktuálním školním roce jsou rodiče informováni učitelkou zajišťující předplavecký výcvik.**

TRADIČNÍ

Den otevřených
 Canisterapie
 Podzimní
 Návštěvy knihovny
 Babička a
 Vánoční
 Mikulášská
 Předvánoční
 Vánoční vystoupení
 Vánoční nadílka
 Karneval
 Velikonoce
 Návštěva
 Čarodějnický
 Odpoledne
 Focení
 Hasičské
 Den
 Týden
 Zahradní
 Předávání
 Divadelní a kulturní představení dle zájmů a potřeb dětí.

posezení při rozsvěcení
 nadílka

s

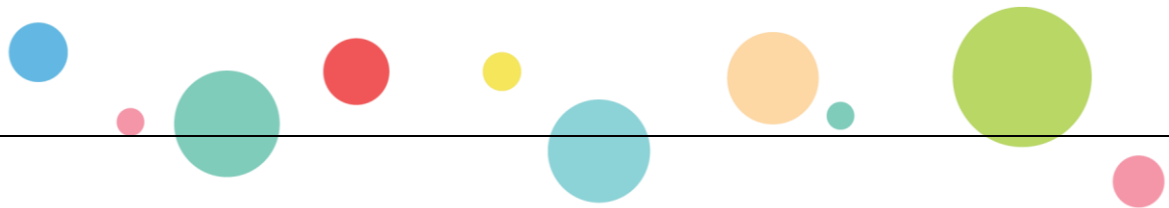
-

čtení

ŠKOLY

v MŠ
 rodiči
 Otnice
 dětem
 fotografování
 nadílka
 seniory
 stromu
 MŠ
 MŠ
 školce
 Otnice
 rej
 tatínkem
 portréty
 dopoledne
 dětí
 dětem
 slavnost
 vysvědčení

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
ŠVP PV	koncepční záměr ŠVP, kvalita způsobu zpracování ŠVP PV, soulad ŠVP PV s RVP PV	pedagogické rady, porovnání textů ŠVP PV s RVP PV, dotazníky pro pedagogy, hospitace	na pedagogické radě 2x ročně, porovnání textů v případě legislativní změny či zásadní změny MŠ, dotazníky 1x ročně, hospitace dle ročního plánu hospitační činnosti	ředitelka ve spolupráci s pedagogickými pracovníci
Roční plán	plnění cílů ročního plánu, soulad s ŠVP PV	pedagogické rady, vlastní hodnocení školy	pedagogické rady 2x ročně, vlastní hodnocení školy 1x ročně	všechny pedagogické pracovníce, VHŠ zpracovává ředitelka
TVP	vhodnost zvolených tematických celků,	hodnocení třídy, hodnocení	hodnocení	hodnocení třídy obě

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	naplňování dílčích cílů dle ŠVP PV, dosažení klíčových kompetencí dle ŠVP PV, zájem dětí, vhodné podmínky, naplňování individuálních cílů u dětí	tematických celků vzhledem k dílčím cílům a klíčovým kompetencím, pozorování dětí, reflektivní kruh s dětmi	třídy 2x ročně, hodnocení TC vždy po jeho ukončení, pozorování dětí a reflektivní kruh s dětmi denně	učitelky dané třídy, hodnocení TC vzhledem k dílčím cílům a klíčovým kompetencím učitelka vytvářející plán TC, pozorování dětí a reflektivní kruh pedagogické pracovnice dané třídy
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	zpracování a realizace vzdělávání dle ŠVP PV	třídní kniha, fotografie, hospitace, autoevaluace pedagogických pracovníků	kontrola třídní knihy 3x ročně, fotografie průběžně, hospitace dle ročního plánu hospitační činnosti, autoevaluace ped. prac. 2x ročně	kontrola třídní knihy a hospitace ředitelka, fotografie a autoevaluace pedagogické pracovnice
Práce učitelů	práce dle ŠVP PV, dle publikace Kompetentní učitel 21. století, dle stanoveného hospitačního cíle na celý školní rok	autoevaluace pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, hospitace	autoevaluace ped. prac. 2x ročně, kontrolní činnost dle ročního	autoevaluace ped. pracovnice, kontrolní činnost a hospitace ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			plánu, hospitace dle ročního plánu hospitační činnosti	
Vyhodnocování vzdělávacích pokroků dětí	stanovené individuální cíle dětí, vývojové pokroky dítěte	Oregonská metoda hodnocení předškolních dětí, Diagnostika školní zralosti dle Bednářové, průběžné poznámky k jednotlivým dětem, pozorování, sebehodnocení dítěte, portfolio dítěte, konzultace s rodiči, hodnocení třídy	průběžně, alespoň 2x ročně (říjen a duben), hodnocení třídy 2x ročně	pedagogické pracovnice
Kvalita podmínek vzdělávání	podmínky vzdělávání dle RVP PV	dotazník pro zaměstnance školy, pedagogické rady, kontrolní činnost, dotazník pro rodiče, inventarizace	dotazníky 1x ročně, pedagogické rady 1x ročně, kontrolní činnost dle ročního plánu, inventarizace 1x ročně	dotazník všichni zaměstnanci, pedagogické rady pedagogičtí pracovníci, kontrolní činnost a inventarizace ředitelka
Práce ředitelky	péče o zaměstnance, informační systém, klima týmu, způsob vedení, kontrolní činnost, podpora spolupráce s dalšími subjekty	individuální rozhovory ředitelky se zaměstnanci, dotazník pro zaměstnance	rozhovory průběžně, dotazník 1x ročně	ředitelka
Spolupráce s rodiči	nastavení spolupráce, míra zapojení	pedagogické rady, dotazník pro rodiče	pedagogické rady 1x	ředitelka

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			ročně, dotazník 1x ročně	
Práce provozních zaměstnanců	kvalita práce, plnění pokynů	kontrolní činnost	dle ročního plánu	ředitelka

